

PARLAMENT DE CATALUNYA

PLA DE TREBALL DE LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ SOBRE LA PEDERÀSTIA A L'ESGLÉSIA ¹

(Tram. 394-00011/13)

I. Continguts bàsics del Pla de treball

Aquest Pla de Treball té per objectiu donar resposta a la Resolució 337/XIV del Parlament de Catalunya, de creació de la Comissió d'Investigació sobre la Pederàstia a l'Església, aprovada pel Ple del Parlament en data 27 d'abril de 2022.

El Pla de treball s'estructura en els següents blocs i proposa les següents compareixences i documentació específica, amb el benentès que en el curs de la investigació i davant les informacions que s'hi comparteixin, es podran afegir compareixences i documents si així ho considera la Comissió de forma justificada.

La Comissió, en la sessió del 27 de març de 2023, ha acordat aprovar el Pla de treball següent:

Bloc 1. Marc general

Atenent que en el fenomen dels abusos a menors hi ha una manca de dades que impedeix conèixer-ne l'abast real, caldrà en primer terme, realitzar una recopilació d'informació i fer un recull de tots aquells estudis i dades que s'hagin treballat prèviament. Posant especial atenció en aquells abusos que s'hagin comès en el si de les institucions.

a. Recopilació d'informació

Atenent que en el fenomen dels abusos a menors hi ha una manca de dades que impedeix conèixer-ne l'abast real, caldrà en primer terme, realitzar una recopilació d'informació i fer un recull de tots aquells estudis i dades que s'hagin treballat prèviament. Posant especial atenció en aquells abusos que s'hagin comès en el si de les institucions.

Compareixences orals

- Vicki Bernadet, presidenta de la Fundació Vicki Bernadet. **EXPERTA.**

1. Aprovat el 27.03.2023 (sessió 3). Modificat el 02.10.2023 (sessió 8), 11.12.2023 (sessió 10), 19.12.2023 (sessió 11), 05.02.2024 (sessió 14) i el 05.03.2024 (sessió 16).

PARLAMENT DE CATALUNYA

- Pilar Polo, psicòloga per l'assessorament i la prevenció dels abusos a menors. **EXPERTA**
- Felipe Moreno, representant de CEAQUA, coordinadora estatal de apoyo a la querella argentina. **EXPERT**. (Decaïment)
- Elena Ràfols Yuste, historiadora i investigadora de CIRCARE, Grup de recerca Infància tutelada en el franquisme. **EXPERTA**.
- Maria Verdú Guinot, historiadora i investigadora de CIRCARE, Grup de recerca Infància tutelada en el franquisme. **EXPERTA**.
- Neus Garcia Ràfols, historiadora i investigadora de CIRCARE, Grup de recerca Infància tutelada en el franquisme. **EXPERTA**. (Decaïment)
- Esther Gímez Salinas, síndica de Greuges de Catalunya. **EXPERTA**.
- L'adjunt/a de la Síndica de Greuges per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents. **EXPERT/A**.
- Montse Armengou, periodista, investigadora i autora de documentals sobre els crims del franquisme. Autora entre d'altres del documental i llibre "Els internats de la por". **EXPERTA**.
- Ricard Belis, periodista, investigador i autor de documentals sobre els crims del franquisme. Autor entre d'altres del documental i llibre "Els internats de la por". **EXPERT**.
- Ángel Gabilondo, Defensor del Pueblo. **EXPERT**. (Decaïment)
- Albert Llimós, equip d'investigació del diari ARA sobre els abusos sexuals en el món de l'esport. **EXPERT**.
- Jordi Llisterri, periodista i director de la Fundació Catalunya Religió. **EXPERT**.
- Compareixença conjunta dels autors de l'estudi "La violència sexual a l'esport. Guia per a persones adultes. (Re)conèixer, parlar i actuar". **EXPERTS**.
 - Montserrat Martín Horcajo, autora de l'estudi "La violència sexual a l'esport. Guia per a persones adultes. (Re)conèixer, parlar i actuar". (Decaïment)
 - Albert Juncà Pujol, autor de l'estudi "La violència sexual a l'esport. Guia per a persones adultes. (Re)conèixer, parlar i actuar".
 - Ester Checa Corcoy, autora de l'estudi "La violència sexual a l'esport. Guia per a persones adultes. (Re)conèixer, parlar i actuar. (Decaïment)

PARLAMENT DE CATALUNYA

- Laia Anguita Moral, autora de l'estudi "La violència sexual a l'esport. Guia per a persones adultes. (Re)conèixer, parlar i actuar". (Decaïment)
- Montse Martín, "La violència interpersonal contra els menors a l'esport. Presentació del Projecte CASES". **EXPERTA.** (Decaïment)
- Eva Cirera, "La violència interpersonal contra els menors a l'esport. Presentació del Projecte CASES". **EXPERTA.**
- Pepe Godoy, "La violència interpersonal contra els menors a l'esport. Presentació del Projecte CASES". **EXPERT.**
- Una representació de PrevenSI. **EXPERTS.**
- Gemma Morató. Professora de la URL i autora de l'informe "Caminos para sanar toda situación de abuso". **EXPERTA.**

1.2 Visió jurídic-penal

Interessa una aproximació rigorosa al tema des d'una perspectiva jurídica i judicial, abordant aspectes com el seu tractament al Codi Penal, la prescripció del delictes, així com la identificació de possibles modificacions legislatives. Cal recollir tant la visió judicial, com la dels experts en legislació. En aquest sentit, es proposen les compareixences següents:

- Josep M. Tamarit Sumalla, expert en victimologia i justícia restaurativa. **EXPERT.**
- Miguel Ángel Tabarés Cabezón, jutge del Jutjat d'Instrucció núm. 6 de Barcelona. **EXPERT.**
- Neus Pujal Sánchez, Fiscal provincial en cap de la Fiscalia Provincial de Barcelona. **EXPERTA**
- Montse Berenguer Messeguer, psicòloga de l'Equip d'Assessorament Tècnic Penal de Lleida. **EXPERTA.**
- Magda Oranich Solagran, advocada. **EXPERTA.**
- Pilar Rebaque Mas, representant de la Comissió de Dones Advocades del Col·legi d'Advocats de Barcelona. **EXPERTA.** (Decaïment)
- Montse Fernández Garrido, representant de la Comissió de Dones Advocades del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. **EXPERTA.**

PARLAMENT DE CATALUNYA

- Xavier Puigdollers Noblom, advocat, expert i assessor jurídic d'escoles i entitats dedicades a l'educació i la protecció de la infància i les persones amb discapacitat. **EXPERT**.

1.3. Visió des del punt de vista psico-sanitari.

Interessa conèixer l'abast i repercussions dels abusos sexuals sobre les víctimes, des del punt de vista psicològic, així com les mesures de tractament i d'acompanyament a les víctimes. En aquest sentit, es proposen les compareixences següents:

- Olga Casado, metgessa de família i membre de l'Equip de Treball del Mecanisme Català per a la Prevenció de la Tortura. **EXPERTA**.
- Noemí Pereda en representació del Grup de Recerca en Victimització Infantil i Adolescent de la Universitat de Barcelona (GREVIA). **EXPERT**.
- Teresa Compte Grau, Dra. en Ciències Polítiques i Sociologia per la Universidad Pontificia de Salamanca. **EXPERTA**.
- Gema Varona, professora de Victimologia i Política Criminal a la Universitat del País Basc i investigadora principal a l'Institut Vasco de Criminologia. **EXPERTA**.
- Juan José García, representant de la unitat Funcional d'Abusos a Menors (ESTIM) de Sant Joan de Déu. **EXPERT**.
- Montserrat Dolz cap del servei de psiquiatria, Sant Joan de Deu. **EXPERTA**. (Decaïment)
- Beatriz Galindo, membre del departament de psicologia de la Universitat de Girona. **EXPERTA**. (Decaïment)
- Luisa Lázaró, cap del Servei de Psiquiatria i Psicologia Infantil i Juvenil de l'Hospital Clínic i consultora sènior. **EXPERTA**.
- Un representant de Barnahus de Tarragona. **EXPERT**.

1.4. Visió des del punt de vista policial

Interessa conèixer les dades policials (nombre de denúncies, evolució de les mateixes, etc), així com els mecanismes -si hi són- que ajudin a aflorar-les.

En aquest sentit, es proposen les compareixences següents:

PARLAMENT DE CATALUNYA

- Una representació del Cos de Mossos d'Esquadra. **EXPERT.**

Bloc 2. La mirada de les víctimes

Per poder entendre i conèixer el fenomen dels abusos a menors, cal escoltar el testimoni de les víctimes, especialment aquelles que hagin denunciat prèviament i pública aquestes situacions. En aquest sentit, es proposen les compareixences següents:

- Miguel Hurtado, víctima. **TESTIMONI.**
- Aurora Martín, víctima. **TESTIMONI.**
- Manuel Barbero de l'Associació Mans petites. **TESTIMONI.**
- Alexandra Membrive, presidenta del Mundo de los Asi. **TESTIMONI.**
- Alejandro Palomas i Esther Pujol. Plataforma Tolerància Zero. **TESTIMONIS.**
- Joan Sisa, de Llars Mundet. **TESTIMONI.**
- Juan Antonio Miguel, de Llars Mundet. **TESTIMONI.**
- Javier Moreno en representació d'ex interns del preventori de La Sabinosa (Tarragona). **TESTIMONI.**
- Consuelo García del Cid, ex interna a diversos centres del Patronato de Protección de la Mujer a Madrid i Barcelona. **TESTIMONI.**

Bloc 3. Àmbits institucionals

L'objecte d'aquesta comissió és l'anàlisi i investigació de les violències sexuals comeses contra infants i joves en l'àmbit de l'Església catòlica, els àmbits escolar, esportiu i del lleure i altres àmbits en què no hi hagi hagut col·laboració per assumir responsabilitats i reparar les víctimes, i esclarir les actuacions davant els casos de pederàstia.

3.1. Àmbit religiós

3.1.1. En clau catalana i espanyola

- Germana Margarida Bofarull Buñuel, Delegada diocesana de la Pastoral de Fe i Cultura. **EXPERTA.** (*En el pla de treball aprovat en data 27.03.23 apareixia en el primer bloc, marc general*). (Decaïment)

PARLAMENT DE CATALUNYA

- Juan José Omella, Arquebisbe de Barcelona i President de la Conferència Episcopal Espanyola. **TESTIMONI.**
- Carlos López Segovia, vicesecretari per a Assumptes Generals de la Conferència Episcopal Espanyola i Promotor de Justícia del Tribunal de la Rota. **TESTIMONI.**
- Enric Termes, vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraconense. **TESTIMONI.**
- Carles Ferrer Roig, advocat i representant de l'oficina per la prevenció i la protecció d'abusos de l'arxidiòcesi de Tarragona). **TESTIMONI.** (Decaïment)
- Santiago Bueno president del Tribunal Eclesiàstic de l'Arquebisbat de Barcelona. **TESTIMONI.**
- Clara Carbonell Morago, delegada diocesana de Protecció de Menors i Adults Vulnerables del Bisbat de Solsona. **TESTIMONI.**
- David Gómez, canceller i secretari general del Bisbat de Vic. **TESTIMONI.**
- Bernat Juliol Prior de l'Abadia de Montserrat. **TESTIMONI.**
- Mohamed El Ghaidouni, president de la Unió de Comunitats Islàmiques de Catalunya (UCIDCAT). **TESTIMONI.**

3.1.2. En clau europea

Garantir el dret a l'infant a desenvolupar-se en entorns segurs és un dels reptes que compartim com a país des d'una perspectiva internacional. Per aquest motiu principal, serà de gran utilitat estudiar les diferents comissions parlamentàries que s'hagin produït amb èxit a la resta de països. Necessitem exemples on s'hagi construït un model de reparació a les víctimes d'abús a l'Església Catòlica efectiu i de justícia democràtica.

En aquest sentit, es proposen les compareixences següents:

- Una representació de la *Commission indépendante sur les abus sexuels dans l'Eglise* (França). **EXPERT.** (Decaïment)
- Una representació de la Conferència Episcopal Francesa (CEF). **EXPERT.** (Decaïment)
- Una representació de la Comissió d'Investigació Independent sobre Abús Sexual a Menors (IICA), a Anglaterra. **EXPERT.** (Decaïment)
- Una representació de la Conferència Episcopal Portuguesa (CEP). **EXPERT.** (Decaïment)

PARLAMENT DE CATALUNYA

3.2. Àmbit familiar

- Una representació de Save the Children. **EXPERT.**
- Una representació d'UNICEF Catalunya. **EXPERTA.**
- Lluïsa Garcia Esteve en representació de la Comissió de Violència Familiar i de Gènere de l'Hospital Clínic. **EXPERTA.** (Decaïment)
- Una representació de la Fundació Wassu-UAB. **EXPERT.** (Decaïment)
- Marta Súria, autora del llibre "Ella soy yo". **EXPERTA.**

3.3. Àmbit educatiu

- Eduard Rey Puiggròs president de la Unió de Religiosos de Catalunya. **TESTIMONI.**
- Susana Pradera, en representació de les escoles Jesuïtes. **TESTIMONI.**
- Acaymo San Nicolás, en representació de La Salle. **TESTIMONI.**
- Josep Closa Canudas, Director General de Vedruna. **TESTIMONI.**
- Borja Aitor Arriaga, en representació de la Congregació dels Fills de la Sagrada Família. **TESTIMONI.**
- Eduard Pini en representació de la Congregació Escola Pia de Catalunya. **TESTIMONI.**
- Raimon Novell en representació dels Maristes de Catalunya. **TESTIMONI.**
- Miquel Mateo i Meritxell Ruiz en representació de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. **TESTIMONI.**
- Un representant del Departament d'Educació. **EXPERT.** (Decaïment)
- Un representant d'Inspecció del Departament d'Educació. **EXPERT.**
- Un representant de cadascuna de les patronals de l'escola concertada de Catalunya. **EXPERT.**

PARLAMENT DE CATALUNYA

3.4. Àmbit del lleure i esportiu

- Sr. Xavier Oriol, professor investigador de la Universitat de Girona. **EXPERT.**
- Gerard Esteva, President la Unió de Federacions Esportives de Catalunya. **EXPERT.**
- Albert Font Tarrés, Vicepresident del Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya. **EXPERT.**
- Una representació de FEDAIA. **EXPERT.**
- Una representació de la Fundació Pere Tarrés. **EXPERT.**
- Jose Antonio Ruiz Montes. Director de relacions i participació i delegat de prevenció i bon tracte cap a la infància a Fundesplai. **EXPERT.**

Bloc 4. La resposta de l'administració

Finalment, en aquest bloc es vol conèixer els mecanismes dels quals disposa l'administració per donar resposta a aquestes situacions, tant des de la lògica de la investigació i la reparació, com també des de la lògica de la no repetició.

- Ester Sara Cabanes i Vall, directora general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. **TESTIMONI.**
- Anna Chillida, directora general de l'Alumnat del Departament d'Educació. **TESTIMONI.**
- Magda Casamitjana, Responsable del Pla Nacional de Salut Mental. **EXPERTA.**
- Anna Caula, Secretaria General d'Esport i de l'Activitat Física. **TESTIMONI.**
- Eduardo Santos Itoiz, Conseller de Polítiques Migratòries i Justícia del Govern de Navarra. **EXPERT.**

II. Especialistes

Els grups parlamentaris podran designar, durant el desenvolupament de la ponència, la presència d'un/a especialista durant les sessions de la Comissió. Aquests especialistes es votaran a banda del Pla de Treball que es presenta.

III. Documentació

Protocols de les congregacions i entitats religioses:

- Protocol d'actuació de l'Abadia de Montserrat
- Protocol d'actuació de La Salle
- Protocol d'actuació de La Fundació Vedruna.
- Protocol d'actuació de la Congregació dels Fills de la Sagrada Família
- Protocol d'actuació dels Bisbes Solsona i Vic
- Protocol d'actuació de la congregació Escola Pia de Catalunya.
- Protocol d'actuació de la Companyia de Jesús a Catalunya.

Protocols institucionals de la Generalitat de Catalunya:

- Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu. Departament d'Educació.
- Protocol marc d'actuacions en casos d'abusos sexuals i altres maltractaments greus a infants i adolescents. Departament de Drets Socials.
- Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu. Departament d'Educació. Departament de Presidència (Secretaria General de l'Esport).
- Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu. Cos de Mossos d'Esquadra.
- Protocol de coordinació contra els abusos sexuals i altres maltractaments a infants i adolescents a la demarcació de Girona. Departament de Drets Socials.

PARLAMENT DE CATALUNYA

- Protocol de prevenció dels abusos sexuals i altres maltractaments en l'àmbit de l'educació en el lleure. Departament de Drets Socials.

Informes i recursos acadèmics:

- Informe dels Mossos d'Esquadra sobre els casos d'abusos sexuals a menors (dades el més desagregades possible).
- Recursos, mesures i bones praxis establertes des del Vaticà. Documents Pontificis.
- Estudi sobre abusos sexuals dins de l'Església Catòlica: Josep M. Tamarit, de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC); Noemí Pereda, de la Universitat de Barcelona (UB), i Gema Varona, de la Universitat del País Basc (UPV/EHU).
- Informe sobre la prevenció i reparació dels abusos sexuals infantils per representants de l'Església catòlica. Octubre 2020. Sindicatura de Greuges.
- Informe sobre el coneixement institucional i el procés de presa de decisions de la Santa Sede amb relació a l'ex cardenal Theodore Edgar McCarrick.
- Informe sobre l'estructura i dimensió dels abusos sexuals comesos en el si de l'Església Catòlica a Navarra.
- Informe "Del padre rey, al rey niño" de Javier Elzo Imaz
- Informe d'Ecrístians "A la majoria l'església com a boc expiatori i l'ocultació de la pederàstia".
- Base de dades de casos d'abusos sexuals de pederàstia en l'Església Catòlica. El país.
- Base de dades de casos d'abusos sexuals de pederàstia en l'Església Catòlica. El Periódico
- Base de dades de casos d'abusos sexuals de pederàstia en l'Església Catòlica. L'Ara.
- Estudi sobre la violència sexual a Espanya d'Antonio Andrés Pueyo, Thuy Nguyen Vo Mgs, Antònia Rayó Bauzá, Santiago Redondo Illescas. Universitat de Barcelona.

Articles científics:

- Pereda, N., Segura, A. y Sicilia, L. (2020). Características del abuso sexual infantil por representantes de la Iglesia Católica en España. *Revista de Psicopatología y Salud Mental del Niño y del Adolescente*, M4, 45-58.
- Pereda, N. (2011). "La importancia del apoyo social en la intervención con víctimas de abuso sexual infantil: Una revisión teórica". *Revista de Psiquiatría Infanto-Juvenil*
- Pereda, N., Greco, A. M., Hombrado, J., Segura, A., y Gómez-Martín, V. (2018). "¿Qué factores inciden para romper el silencio de las víctimas de abuso sexual?" *Revista Española de Investigación Criminológica*
- Pereda, N., y Arch, M. (2007). "Sentimiento de culpa en víctimas de abuso sexual infantil: modelos teóricos e Intervención". *Revista Galega de Cooperación Científica Iberoamericana*, 2, 1-12. 25
- Pereda, N.; Sicilia, L. (2017). "Reacciones sociales ante la revelación de abuso sexual infantil y malestar psicológico en mujeres víctimas". *Psychosocial Intervention*, 26, 131-138.
- Pereda, N., Polo, P., y Navales, N. (2004). "Estudio descriptivo de víctimas de abuso sexual infantil". *Boletín Criminológico*, 76

IV. Règim d'adopció d'acords

Els acords de la Comissió d'Investigació sobre la Pederàstia a l'Església s'adoptaran pel criteri de vot ponderat, i la presidenta serà assistida per una lletrada, que en aquest cas realitzarà les funcions de secretaria de la comissió als efectes d'aixecar acta de les sessions i d'expedir amb el vistiplau del president, les certificacions que corresponguin, de conformitat amb l'acord adoptat per la Mesa del Parlament adoptat el passat 3 de maig de 2022, escoltada la Junta de Portaveus.

V. Calendari

Les sessions de la Comissió d'Investigació sobre la Pederàstia a l'Església seran mensuals i tindran lloc de forma habitual, els dilluns de la setmana 1 per la tarda (15 hores).

Amb relació a les sessions de treball de la Comissió del cinquè període de sessions, la Comissió acorda els dies següents:

- 25 d'abril (dimarts, setmana 2)

PARLAMENT DE CATALUNYA

- 15 de maig (dilluns, setmana 1)
- 12 de juny (dilluns, setmana 1)
- 10 de juliol (dilluns, setmana 1)

Amb relació a les sessions de treball de la Comissió del sisè període de sessions, la Comissió acorda els dies següents:

- 2 d'octubre (dilluns, setmana 1)
- 6 de novembre (dilluns, setmana 1)
- 11 de desembre (dilluns, setmana 1)
- 19 de desembre (dimarts, setmana 3)

Amb relació a les sessions de treball de la Comissió del setè període de sessions, la Comissió acorda els dies següents:

- 29 de gener (dilluns, setmana 4)
- 2 de febrer (divendres, setmana 4)
- 5 de febrer (dilluns, setmana 1)
- 9 de febrer (divendres, setmana 1)
- 5 de març (dimarts, setmana 1)
- 8 d'abril (dilluns, setmana 1)
- 6 de maig (dilluns, setmana 1)
- 3 de juny (dilluns, setmana 4)
- 1 de juliol (dilluns, setmana 1)

VI. Organització de les sessions

La Comissió acorda que, per tal que la mesa de la Comissió pugui vetllar per la salvaguarda dels drets de les persones compareixents (testimonis o experts) de conformitat amb el que estableix l'article 68.2 del RPC, es tindrà en compte la decisió dels dits compareixents de celebrar la sessió a porta tancada.

Amb relació al funcionament intern de la sessió, la Comissió acorda la seqüència següent:

PARLAMENT DE CATALUNYA

- Intervenció de persones expertes i testimonis: un primer torn de 15 minuts i un segon torn de resposta de 10 minuts. (25 minuts).
- Intervenció dels grups parlamentaris: un torn de 3 minuts per a formular preguntes.